

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
KEGYELMI: Félévre . . . 8 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — VI. Negyedévre. 3 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Feladv. szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:

Debrecen, Főúr Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Románia és Magyarország.

Románia területe 131.402 négyszögkilométer. Lakosságának száma 5 és fél millió. Magyarország területe háromszor olyan nagy.

Tartsuk ezt szem előtt és most már hallgassuk meg Goluchovszky Agenor grófot, az osztrák-magyar monarchia külügy-miniszterét, vagy — mint udvari körökben hívják — a birodalom kancellárját. A böcs gróf az ő expozéjában Romániáról a következőket mondotta:

„Hogy a szomszédos román királyság az európai népek között oly kiváló helyet foglal el, azt böcs uralkodója és ennek az ország folvirágzása körül nagy érdemeket szerzett tanácsadói által végzett nyugodt és céltudatos munkának köszönheti, akik minden kalandtól lelkiismeretesen tartózkodva és országuk állami és politikai önállóságát külbefolyások ellen gondosan megőrizve, több, mint egy negyed század óta minden figyelmüket annak belső megerősítésére fordították.

Ez igazán követésre méltó példa nem egy fiatal államnak szolgálhatna a józan politika mintaképeül, amely józan politika nálunk mindig őszinte méltánylásra és legmesszebbre menő előzékenységre fog találni.“

A birodalom kancellárja nem elég óvatos, hogy az állami és politikai önállóságnak ily kecsesítő képét festi. Mit háborgat bennünket? Minek figyelmeztet bennünket a mi nyomoruságunkra? Minek kergeti a szégyenpirt az arcunkra?

Könnyű Romániának! Neki nincsen Ausztriája, mely magának vindikálja az állami és politikai önállóságot és még azonfelül az egész gazdasági vonalon belenyul a legvitalisabb belügyeinkbe és meg is bénítja csekély fennmaradó autonómiánk — egyébnek jó lélekkel nem mondhatjuk — rendszeres ápolását.

Követésre méltó példa! Hát csak tessék bennünket kibocsátani az osztrák közösségből, akár egyelőre csak a gazdaságiból és idővel a közjogiból is: és meg fogjuk mutatni, hogy mi nem fogunk kevésbé kiváló helyet elfoglalni és rá fogunk szolgálni területünk és lakosságunk arányában mindazokra a dicséretre, melyeket a kancellár ur oly pazarul a kicsiny Romániára szór.

Nem folytatjuk ezt a cikket; minden igaz magyar ember a szive vérével tudná folytatni. — Nem pengetjük tovább ezeket a fájdalmas hurokat. A rabszolganak jobb, ha nem gondolkozik. Eszik, iszik, alszik, ha van mit és hol, dolgozik és adózik a rabszolgatartónak, akár van ereje és pénze, akár nincs. Hát csak dolgozzunk és adózzunk az áldott közönségnek.

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.
 Napirend előtt *Apponyi* elnök bejelenti *Láng* Lajosnak kereskedelemügyi miniszterré történt kinevezését s néhány beérkezett kisebb jelentőségű irományt.

Széll Kálmán miniszterelnök bejelent a számvéviszék szervezetéről szóló javaslatot.

Neményi Ambrus előadó: a pénzügyi bizottság jelentését az appropriációs javaslat ügyében.

Ezután a napirend következett: a Szerajevótól a Licu völgyében az Uvac melletti Sándrak határig és Visegrádtól elágazólag a Rzava völgyében a Vardiste melletti szerb határig, továbbá a Samactól Dobojjig és Bugojnótól Arzanóig vezetendő vasutvonalak építéséről szóló törvényjavaslatnak folytatódó tárgyalása.

Kricsmarik János: A magyar balkán-politikáról szól beszéde elején. A balkán népeket mind valami érdek fűzte a multban s fűzi a jelenben a magyarhoz. A békés fejlődést kell előmozdítanunk a balkánon, ez felel meg legjobban a magyar érdekeknek. Nézete szerint a bosnyák vasuthálózat, mely tervezetik, helyes s nem áll ellentétben a magyar érdekekkel. A bugojnoi vonal nem felel meg ugyan annyira a magyar érdekeknek, de helyes politika azért ezt a vonalat is létesíteni, nehogy a bosnyákokat és dalmátokat elidegenítsük tőlünk. Bosznia és Dalmácia a magyar szent korona részét képezik, annál inkább kell tehát arra törekednünk.

Törökország is új összeköttetéseket kap e vasutvonalak által, de hogy nem örül neki, annak oka az, hogy a török kereskedelem mindenféle régi kiváltságokkal, uszokkal le van kötve; a török kereskedők pedig minden újítástól irtóznak. Ezekkel szemben latba kell vetnünk a magyar állam tekintélyét. Lassanként fel kell emelnünk a megszállott tartományokat magunkhoz, az európai civilizációhoz. Ennek azonban minden nagyobb zökkenés nélkül kell megtörténnie. Hosszasan bizonyítja, hogy a forgalom és csatlakozásokra nézve, a keskeny vágány építése nem olyan hátrányos, mint tartják, mert a nagy távolságokra úgy is átrakodásokkal bonyolítják le a szállítási forgalmat. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon)

Bartha Ödön: A dualismus ma tényleg dualismus, mert Bosznia egy kormányzati, mint más tekintetben valósággal harmadik tagját képezi a monarchiának. Bosznia nem vonható be az 1867. XII. t.-cz. keretébe, mely a dualismust két alkotmányos államból állónak mondja ki. Boszniának nincs alkotmánya, Boszniát egy arra illetéktelen frum kormányozza. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.) De van nekünk egy szégyen törvényünk...

Lengyel Zoltán: Ha csak egy volna!

Thaly Kálmán: No! No! Halljuk csak!

Bartha Ödön: E szégyen-törvényünk az ottani közigazgatásról szól, melynél a magyar kormány jogköre teljesen elhomályosodik (Mozgás a szélsőbalon): az 1884. VI. t.-cz.-ben. Felolvas egy német közleményt, melyből kitűnik, hogy a somaci vasut kiépítése osztrák érdeket szolgál. Boszniát és Hercegovinát egy különvált egyének tekinthetjük s nem tudhatjuk előre, minő

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag cipőraktár.

Bevéselt szabott árak. Piacz-utca 40.

Hungáriával szemben.

befolyást gyakoroland ez majdn a mi kereskedelmünkre. Hol veszi a kormány a jogot arra, hogy megengedje a közös miniszterium bíráskodását, amely őt csupán meghallgatja. A vasutat nem gazdasági, jövedelmezési szempontból építik, harcászati célra fog szolgálni az. Hadi szempont ott az irányadó. Mi Bosznia ügyeinél háttérbe szorulunk s azok intézéseinél csak szánalmas szerepet játszunk.

Azt a gyűlöletet, mely Ausztria abszolútikus hajlamait iséri, a dualismus miatt nekünk is kell szenvedni egész ártatlanul. Mi mindig a más javát akarjuk előmozdítani a magunké helyett. Bezzeg a mi nagy alföldünk még nincs bekapcsolva az európai vasúti forgalomba. A javaslatot nem fogadják el, hanem határozati javaslatot nyujt be módosítások iránt. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Szél Kálmán: T. Ház! (Felkiáltások a szélsőbalon és néppártou: Szünetet kérünk!) Nem tartja indokoltnak, hogy most, mikor az ülés így rövid ideig tart, hosszabb szünetet tartsanak. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Még nem volt szünet, szünetet kérünk! Elnök csenget.) Hiszen nem muszáj mindenkinek mindenki beszéde alatt jeleznenni. (A mozgás egyre tart.) Hát jól van, legyen úgy, mint az iskolában... (Derűltség.)

Szünet.

Szünet után

Szél Kálmán miniszterelnök: Hosszra akar foglalkozni az ellenvéleményekkel. Az ország és a monarchia hatalmi állása ali véderéjéből és belső erejéből. Egyiket a másik felé emelni nem szabad. Nem lehet azt mondani, hogy az országnak véderéje csak puskából és ágyuból áll, de igenis áll gazdasági és kulturális erejéből is. Bartha Ödön képviselő ur azt mondja, hogy most már reám berítja a vizes lepedőt. Ő a 24 óra alatt folyó ügyeket úgy kezeli most is, a törvény és jog keretein belül, mint azt mindenki elvárhatja attól, kinek felelősségével jár az. (Helyeslés a jobboldalon.) Csak hogy Bartha képviselő egész másként veszi a dolgokat, szöröstől-böröstől veszi az egészet. (Derűltség.)

POLITIKAI HIREK.

— Távirati tudósítás. —

Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen a hadügyi költségvetést vették tárgyalás alá. Egyes tételeknél hosszabb vita volt, melyben főképp cseh delegátusok vettek részt. A szükséges felvilágosításokkal Krieghammer hadügyminiszter és a hadügyminiszterium főhivatalnokai szolgálták a delegátusoknak.

Kereskedelmi államtitkárt csak oly nehéz találni, mint nehéz volt minisztert találni; eddigelé csak visszautasításokat jegyezhetünk fel. Nagy Ferencz nem akar maradni, Gaál Jenő nem akar jönni, Földes Béla és Miklós Ödön nem kellenek a merkantilistáknak, Vörös László ellen az agráristák sora koznak. Hogy Láng Lajos is csak holnap foglalja el hivatalát, onnan van, hogy e özetesen szerette volna az államtitkárkérdést tisztába hozni; de azért végül — jó vagy rossz — valaki mégis államtitkár lesz. Nem lehetetlen, hogy az államtitkár a miniszterium tisztviselői karából fog kikerülni, a mi bizonyára kisebb baj volna, mintha valami avatatlan és hivatatlan képviselőből lenne

államtitkár. Csak egyet nem tudunk megérteni? A miniszterelnök egy minisztert és egy államtitkárt alig tudott találni; miért akarja hát a miniszteriumot ketté osztani? Avagy négy megfelelő embert könnyebb találni, mint kettőt!

A városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 10.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága igen látogatott és részleteiben is érdekes rendkívüli közgyűlésre ült össze tegnap délelőtt a városháza nagy tanácstermében. A közgyűlés két pontját tárgyalták le csupán Hevesmegyének a Rákóczy, Thököly és Bercsényi emlékét sértő törvényre vonatkozó átíratát és a négy és fél milliós kölcsön elszámolásáról szóló jelentést vitatta meg és fogadta el végül a közgyűlés.

Az utóbbi azonban nem ment olyan könnyen, mint gondolná az ember. De nem csoda. Volt egy kis bibije a dolognak, a mi megnehezítette a közgyűlés dolgát. Mintegy 262 ezer forint elszámolás nélkül maradt, a mi az írásban vaio részletes kimutatást illeti. Szóbelileg elmagyarázta a főszámvevő, hogy mi lett azzal a 262 ezer forinttal. Ebből kifolyólag keletkezett a parázs vita, aminek keretében olykor a személyeskedés is kivette a maga részét és ebből kifolyólag keletkezett az az indítvány is, amely egy miniszteri biztos meginvitálásáról szólt.

Az öreg polgármester tiltakozott ellene és csak a j. szerencse mentette ki abból az általa nagy szégyennek tartott dologból, hogy holmi miniszteri csemete üljön a tisztviselők nyakára és nagyképűsködve turkáljon a város dolgába. Négy szavazattöbbséggel döntöttek el az ügyet és nagy volt a lelki megnyugvása a dolgok illetén alakulásán.

A közgyűlésről szóló tudósításunk itt következik:

Puky Gyula főispán, elnök megnyitva a közgyűlést, üdvözli a tagokat, majd a tárgysorozat első pontjára: Hevesmegye hazafias szellemtől áthatott átíratára került a sor.

Hevesmegye átíratá.

Erről az átratról már volt szó lapunkban. Részletesen ismertettük azt az országos mozgalmat, amely a Rákóczy, Bercsényi és Thököly emlékét mélyen sértő törvények eltörlését illeti. Az átíratban Hevesmegye felhívja Debreczen város törvényhatósági bizottságát, hogy egy általa az országgyűléshez intézett felirathoz hasonló szellemű felíratot intézzen, hogy végre is kivívjuk azt, hogy legnagyobb szabadsághőseinket ne nyilvánítsa a magunk törvénye hazáruolóknak.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel tette magáévá Hevesmegye óhaját és elfogadta a tanács javaslatát, mely hasonló szellemű felírat intézését proponálja.

A nagy kölcsön elszámolása.

Kovács József indítványára a nagy kölcsön elszámolásáról szóló jelentést vette sorra a közgyűlés.

Vassey Imre t. b. főjegyző felolvassa a jog- és pénzügyi bizottság jelentését a 4.737,900 forintos nagy kölcsön elszámolásáról, továbbá ismerteti a tanács álláspontját, mely szerint javasolja, hogy az elszámolást fogadja el és a fölmentést adja meg a közgyűlés, hogy azt a belügyi kormányhoz terjeszthessék jóváhagyás végett.

Roncsik Lajos főszámvevő szólt elsőnek a kérdéshez. Szakszerűen ismerteti az elszámolás részleteit, felolvassa az egyes erre vonatkozó iratokat és a bizottságok véleményes jelentéseit. Elmondja továbbá, hogy különbségként mintegy 262,364 forint 50 kr. mutatkozik, amely összeget a házipénztár szükségleteire fordítottak és a mit évenként az évi zársz madásokkal hagyott helyben a közgyűlés.

Márton Imre nem fogadja el a tanács javaslatát, mert nem tartja elfogadhatónak a hiány ilyképpen való kimagyarázását. — Ellenben indítványozza, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy az elszámolást a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadja és hogy Puky Gyula főispán közvetlen fennhatósága alatt miniszteri számtiszt kiküldését kérje a közgyűlés a belügyminisztertól, hogy az elszámolást felülvizsgálja. (Zaj.)

Komlóssy Dezső, mint a felügyelő bizottság elnöke szólal fel. Kéri a tanács előterjesztését elfogadni. Kijelenti azonban felügyelő bizottsági tagtársai nevében is, hogy teljes megnyugvással néz az esetleges vizsgálat elé.

Szántó Sámuel dr., aki szintén tagja a felügyelő bizottságnak, Márton Imrével polemizál és erős érvekkel csafolja annak a szükségességét, hogy miniszteri kiküldőtre volna szükség Mintegy 153 ezer forint tulkiadás mutatkozik az építkezésnél, de ilyen esetben nem lehet előre pontosan megállapítani a költségeket. A felügyelő bizottság az elszámolás alapján készítette el a jelentését. A tanács ellen ebből fegyvert kovácsolni párttekinetből és a felvilágosításokat lezogni: nem ebbe a terembe való. (Helyeslés.) A számadások rendben vannak és ha a közgyűlés mégis kételkednék, akkor nincs értelme a felügyelő bizottság működésének. Teljes lelki nyugalommal fogadja el a tanács javaslatát.

Bakonyi Samu dr.: Hosszabb beszédben fejtegeti álláspontját és azt bizonyítja, hogy az egész rendszer rossz, mert nem körültekintő és részletes munkásságot végez a városi tanács. Ezen a bajon orvoslást kell keresni. A mi háziorvosunk a tanács. Az összes bajok forrását abban véli feltalálni, hogy az általános haladás forrását mohón, ambícióval fejleszté a tanács, de — sajnos — egységes, nagyszabásu koncepczió nélkül követték egymást az alkotások. Az egész gyógykezelés — ugymond — ötietszerűen történt és nem volt reális alapja. A vezetés, a kezdeményezés a tanács dolga volna, mert hisz ő irányítja a közgyűlést. És mi — ugymond — a tanács tagjaitól, nemcsak szakértelmet, nemcsak lelkiösmeretességet, hanem az előrelátás bizonyos mértékét is megkivánjuk. Az egész országban tapasztaljuk ezt a szellemet: hol vannak a tulkiadások a kaszányáknál? Tiltakozik az ellen, mintha a felelősség nagyobb részben a közgyűlésre hárulna. Márton Imre indítványát pártolja.

Nagy Lajos dr., mint az ötös bizottság tagja, szintén hozzájárul a kérdéshez. Valamennyien érdekelve vagyunk a dologban. Azt hiszi, ezzel az elszámolással nem szabad előállni, mert még szakközegek sem értik meg, nemhogy a közgyűlés tiszta képet alkothatna felőlük. A főszámvevő szóbeli magyarázatát ugyan teljes igazságoknak fogadja el, mert hiszen közgyűlési számokra hivatkozott. Nagyon szomorú az állapot és nagyra becsüli a közgyűlés higgadságát, amelylyel ezt a szomorú helyzetet tárgyalja. A tul-

kiadásoknál enyhítő körülménynek tartja azt, hogy mikor az ország nagy bizottsága sem tud kitérni a nagy katonai építkezések elől, nálunk sem csuda, ha a város a katonai épületekbe ölte a pénzt. Csodálatos dolog, hogy a nagykölcsonból nem csak az előirányzott kiadásokat nem fedezik, hanem még a függő kölcsönt is meg kellett hosszabbítani. Mindezenáltal kénytelen vagyok — ugymond — a felügyelő és az ötös bizottság jelentése folytán elfogadni az elszámolást. (Egy hang: nem kénytelen!) Ellenzi Márton Imre indítványát, mert nem találja megengedhetőnek, hogy a város számadásaiban egy miniszteri számtiszt turkáljon. A tanács javaslatát elfogadja.

Egy kis incidens.

Márton Imre röviden reflektál az előtte felszólalók beszédeire. Mindaddig, míg ez a 380 ezer forint hovatfordítása ki nem tűnik, addig nem fogadhatja el az elszámolást. — Szabad-e — ugymond — a kaszárnyákra fordítani mindezt, a mit a táblán és az iskolákban megtakarítottak? Ha Szántó Sámuel az ellenkezőt állítja, kételkedik a szavahihe-tőségében: (zaj.)

Szántó Sámuel dr.: Ha Márton Imre ur kételkedik a szavahihe-tőségemben: hivatkozom a felügyelőbizottság tagjaira, vagy egy pár hajdura is, akik az okmányokat vitték. Mi részben átnéztük... (egy hang: csak részben) igen csak részben néztük át az iratokat, de átnézhettük volna az egészet, ha akartuk volna. Visszautasítom a gyanusítást. (zaj)

Simonffy Imre polgármester, figyelmezteti a közgyűlést, hogy az évi zárszámadások úgy a közgyűlésen, mint a kormány-nál jóvá lettek hagyva. Maguk ellen, vagy a kormány ellen apellálnak — ugymond — az urak? — Arra pedig figyelmeztetem a közgyűlést, hogy ide ne hozzanak kormánybiztost, mert az sérti a város reno-méját. Azt országban azt fogják mondani, ott nagy baj van. (Egy hang: Bizony van!) Mi az a tulkiadás? Beruháztatás! És ha van is, olyan kisebb összege, amit a közgyűlés nem szavazott meg, azt háziszükség-letekre fordították. Elősméri — ugymond — hogy nem kellett volna tulkiadásokba bocsátkozni, de szinte kényszerítve van a ta-nács ide is, oda is megszavazni valamit. Annyi intézmény van Debreczenben, hogy igen számos civilizált uri ember telepszik meg nálunk (Derűtség), ezeket mindenütt istápolni kell, mert ők csinálják a forgalmat. (Szavazunk, szavazunk.)

Szentessy János, mint a gazdasági bi-zottság tagja kijelenti, hogy a bizottságot nem vonták bele az építkezési tanácskozá-sokba.

Gulyás István dr. azt hiszi, hogy igenis a város renoméja érdekében kell Márton Imre javaslatát elfogadni, mert nem szabad a közgyűlés elé kerülni olyan elszámolásnak, ami homályos és nem teljes.

Puky Gyula főispán, elnök a vitát be-rekeszti, mielőtt azonban szavazásra bocsátja az indítványt, ismerteti azt a tervet, ame-lyet a nagy kölcsön felvétele alkalmával szerkesztettek. A tulkiadatok e zárszámadá-sok kiadási tételeibe vannak iktatva, — ugy-mond — tehát a zárszámadást évről-évre jóváhagyta a közgyűlés. Most már csak az a kérdés, hogy arra a célra fordított-e a pénz, amire destinálva volt. Nem. Kétségtel-en, hogy nem, de valamennyien igazolják, szóban és írásban, hogy a város más költsé-geire fordított. Most az a kérdés áll elő, jogosan fordították-e másra az összeget, mint amire kellett volna? Ezt a közgyűlés bölcsesége fogja eldönteni. Ha nem volt joga a tanácsnak máshova helyezni el a pénzt, akkor tessék megtorló lépéseket tenni: fogadják el az indítványt, hogy mi-niszteri számvizsgálót kérjen a közgyűlés.

Csak abban van aggálya — ugymond, — hogy az a miniszteri kiküldött sem fog több világosságot vetni az ügyre. Ha azonban valami infámia, csalás, sikkasztás, hamisítás vagy sápolás van a dologban, akkor tessék előállni vele, én leszek az első, aki hozzá-járulok és a királyi ügyész elé állítom az illetőt. (Éljen, éljen.)

Juhász Ignác az ügyrendhez kíván szólni. Amikor az elnök a vitát berekesz-tette, tovább szólásnak helye nincs. (Az ügyrendhez, az ügyrendhez!) Az elnök az imént olyasmint cselekedett, amit még itt nem tettek. A tanácskozás berekesztése után olyan érveket hozott fel, amelyek hatással lehetnek a szavazásra és külön véleményt hangoztatott, amely befolyásol-hatja az eredményt a nélkül, hogy más is szólhatna utána és megdönthetné az érveit. (Zaj.)

Puky Gyula elnök: Köszönettel ve-szem a bizottsági tag ur figyelmeztetését, de jogom van szólni, és hogy mikor szól-jak, azt a jogot is magamnak tartom fenn. (Éljenezs.)

Juhász Ignác a szavazás előtt hosz-zabb beszédben oda konkludál, hogy mivel az ügyben a tisztviselők tényéről van szó, a tisztviselők ne szavazhassanak.

Puky Gyula főispán felolvassa az erre vonatkozó törvényt, de ez nem ad igazat Juhász Ignácznak.

Puky Gyula főispán, elnök felteszi a kérdést szavazásra: Mivel névszerinti szava-zást kértek, először a tárgyalás halasz-tását és a miniszteri számvizsgálót kérni célzó indítvány felett rendeli el a szava-zást. Szavazás után 71 szavazattal 75 ellenében a közgyűlés az ügy tárgyalását nem halasztja el és így a miniszteri szám-tiszt eszméjét is elvetette a közgyűlés.

Végül ugyancsak névszerinti szava-zással 71 szóval 61 ellenében elfogadták a tanács javaslatát és a nagy kölcsön elszá-molására vonatkozó felmentvényt meg-adták, mire elnök a gyűlés folytatását ma reggel 9 órára tüzte ki.

VIDÉK.

Kifosztott sirok. (Éjjeli express tudósítás) A klanáci temetőben két héttel ezelőtt egy dugszdag szerb családnak, Mi-linkovics Arzen nevű 17 éves leányát temet-ték el. Szerb szokás szerint a halottat drága ruhákba öltöztették, a legkedvesebb ékszer-t is ráadták. Amint a héten a család kintjárt a temetőben, a frissen hantolt sírnál észre-vették, hogy a sirt megbolygatták. A csend-őrök a megtartott helyszíni szemle után megállapították, hogy a sirt felbontották s a koporsót feltörték. A tettesek Pecsurics Száva és felesége személyében kézrekerültek. A halott selyemruháját az ágyukban meg-találták, az ékszereket azonban már eladták. Az eset hírére több család felbontatta a sír-boltját s rémülve tapasztalták, hogy vala-mennyi koporsót kifosztották. A tetteseket, akiket lecsuktak, a felbőszült lakosság meg akarta lincselni.

A veszett ló halottjai. (Éjjeli express tudósítás) Tökésen Csabai János ottani gazdaember szállásán — mint nekünk írják — pár héttel ezelőtt kóbor kutya csa-tangolt s a mezőn legelésző lovak közül egyet megharapott. Csabai János nem tulajdonított veszedelmet a harapásnak s a ló sebe pár n p alatt tényleg begyógyult. Kedden dé-lután Csabai a szállásra hajtattott ki. Vele ment a felesége és egy két éves gyermeke is. Utközben az egyik ló folyton harapdálta a másik lovat. Csabai megostorozta a lova-kat, mire úgy eliramodtak, hogy nem lehe-tett őket megfékezni. A megvadult lovak a

kocsit beförditették az árokba. Itt elszakad-tak az istrángok s az egyik ló, melyen már akkor teljes erővel kitört a veszettség, a földön heverő Csabainét és kis gyermekét megrugdosta, összeharapdálta, majd miután a Csabait is és másik lovat is megharapta, elszáguldott. Csabai feleségét és kis gyer-mekét halva vitték haza. A lovat a mezőn agyonlőtték, ugyszintén lebunkózták a másik megmaradt lovat is. Csabait a felesége és gyermeke temetése után felhozzák a buda-pesti Pauteur-intézetbe.

Egy debreczeni jegyváltás története.

Debreczen, május 10.

— Egy fiatal magyar mérnök, a ki mint egy nagy külföldi vasutépítő társaság alkalmazottja, teljes másfél esztendeig volt távol Magyarországtól, két héttel ezelőtt hazajött látogatóba. Nem rossz sorsa az idegenben, akkora fizetést kapott, hogy két-harmadát megtakaríthatta, de egyet nem tu-dott megszokni. A kosztot. A szegény in-zsellér jó gyomru ember volt, sokszor meg-esett, hogy esztendőt adott volna az életéből egy porció töltött káposztáért vagy turós csuszáért, a mi nélküli nem tarthatta életnek ezt a földi tengődést. Haza is felig-meddig azt hozta, hogy egyszer már ételt is egyen, ne csak — kosztot. Csak termé-szetes, hogy ilyen körülmények között első dolga volt megnézni, melyik az első magyar állomás, a hová dél idején érkezik. Fájdalom, az állomáson nem volt vendéglő, bár teljes negyedórát vesztegelt a vonat. A mérnök ur nem sajnálta a költséget, teleg-ráfon rendelt oda ebédet, megtelegráfozván a menüt is, a melyben benne volt mindaz, a mit másfél esztendeje a lelke vagy inkább a gyomra titkos sóvárgással óhajtott. Repült a vonat, de a jó ember, a ki nem is reg-gelizett, hogy friss energiával fogadja a mamát, úgy találta, hogy mászik. Végre megérkezett. Rohant a váróterembe, mint egy farkas. Szinte nyakába borult a pin-czérnek.

— Hol az ebéd, a mit megrendeltem.

— Itt csak egy ebédet rendeltek; vála-szolt nyugodtan a szőke ifju.

— Nos azt én rendeltem.

— Dehogy, kérem, hisz ott eszi az az ur!

A mérnök majd hanyatt esett. Csak-ugyan ott kosztolt a szomszédban nagy mohósággal egy deres haju ur. Az inzsellér ráförmedt.

— Bocsánatot, uram, mért eszi meg ön ezt az ebédet?

— Mert éhes vagyok, felelt nyugodtan az öreg.

— De kérem, tudja ön, micsoda ebéd ez?

— Jó ebéd. Mondható, nagyon jó.

— De én rendeltem!

— Legyen nyugodt, én fizetem.

A mérnök majdnem sirva fakadt.

— No, hát tudja meg, uram, mondotta dühtől rekedt hangon, hogy a mit ön tett, legalább is udvariatlanság.

Az öreg ur ránézett.

— Szabad névjegyét kérem.

A mérnök odaadta. Az öreg ur is az övét. Egy debreczeni kereskedő volt. Estére megérkeztek Debreczenbe. A mérnök még a kalauzzal megüzente az öreg urnak, melyik szállóban lakik. Másnap délelőtt jelentette neki a szobapinczér, hogy két ur keresi.

— Vártam őket. Bocsássa be.

Két jóképű fiatalember lépett be. Csak-ugyan a kereskedő megbízottai voltak.

— Rendelkezésükre állok, mondta a

mérnök, a kinek a tegnapi esti jó vacsora már lehűtötte a dühét.

— Csak azt jöttünk önnek jelenteni, mondja az egyik ur, hogy megbízónk szívesen látja ma önt ebédre. Szemet szemért, ebédet ebédért.

A mérnök a lovagias ügynek erre a furcsa kanyarodására elmosolyodott, de illő komolysággal jelentette ki.

— Ott leszek

A mérnök urnak el kellett ismernie, hogy — nem járt rosszul. Hanem az egész ebédnél a legennivalóbbnak mégis a szomszédnőjét találta, a házikisasszonyt. A szomszédnő volt az oka, hogy a mérnök ur a ház vendége volt — vacsorára is, sőt megeshetik, hogy mire visszautazik, házikosztot ehetik a külföldön is.

SZÍNHÁZ.

Komlóssy Emma bucsuja. Lili-ben vett bucsut tegnap este Komlóssy Emma, a szintársulat kedves primadonnája. Telt ház nézte végig bucsuzkodását, sok virág, értékes ajándék árasztotta el a színpadot s meleg tapsokkal bucsuzott tőle a debreczeni publikum. A primadonna játékán észlelhető volt az elfogódás, Lilije azonban kedves, egészben véve sikerült volt tegnap este is. A többi szereplők ezuttal kirittak az ensembléből, kivéve Nagy Gyulát és Barthát, akik a régi jók voltak. (s. b.)

ÜDONSÁGOK.

* **Péter Pál meghalt.** Az írók és művészek barátja, a jó boráról híres „Kis Pipa” vendéglő tulajdonosa Péter Pál, hosszúságos szenvedés után tegnap meghalt. Sokáig bírta a Kainrath-féle vendéglőt, ahol a mostani Zenede áll, majd a jelenlegi Törő-féle vendéglőt emelte hírnévre, a Vilmos-féle sörházat is kezelte, a Korona-vendéglőt is bírta, de jelenlegi helyén a Csapó-utca és Dégenfeld-tér szegletén volt a legjobb helye, ahol csinos életpárjával a vendégek megelégedésére sürgött-forgott. Istápolója volt szegény Nyilassy Mátyásnak, jó barátja az öreg Szathmáry Árpádnak, aki halála előtt néhány hóval három napig volt nála látogatásban, nagy társaságnak olvasva fel azon három könyvből, amelybe élményeit írta le. Bár Péter Pál független gondolkodású férfi volt, soha sem szavazott sem egyik, sem másik pártira, sőt mindig a szabadelvű pártnak volt az ő vendéglőjében a „Herberg” je, úgy a Komlóssy Dezső, mint a Mayer Emil és a dr. Körösi Kálmán campagne alatt. Péter Pál kitűnően tudta kezelni a kerti borokat. A Martinkán volt is egy kis szőlője, de a szomszéd-tulajdonosoktól mind összeszedte a borokat és a javát kiválogarva, „Martinka gyöngye” név alatt drága pénzen árulta. Vendéglőjét uri emberek látogatták, akik csak tisztelni és becsülni tudták. Vele ismét kevesebb lett azokból a régi jó magyar korcsmárosokból, akiknél hamisítatlan bort lehetett élvezni, nyugodjék békével. Péter Pált 10 óra délután 3 órakor temetik a róm. kath. egyház szertartása szerint a Vénkert 30. sz. háztól s a Szent-Anna-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

* **Irodahelyiségnek** igen alkalmas 2 szobás lakás aug. 1-re kiadó Piacz-u. 65. sz. a.

* **Katona-zene** hangverseny vasárnap este Markus Jenő Dréher éttermében szabad a bemenet.

* **Angol gazdák Debreczenben.** Az angol gazdák fogadtatására mindenütt, ahová mennek, nagyszabású előkészületeket tesznek. Az angol gazdák tudvalevőleg eljönnek Debreczenbe is, ahol szintén magyaros vendégszeretettel fogadják őket. Debreczenbe érkezésük és időzésük programját a napokban állítják össze.

* **Eihalasztott majális.** A jogakadémiai ifjuság május 12-re tervezett majálisát a rendezőség a kedvezőtlen időjárás miatt május huszonnyolcadikára halasztotta el.

* **Az elégedetlen gazdák és a miniszter.** A debreczenben székelő nyírvidéki vízlecsapoló társulat működésével néhány debreczeni földes gazda nem igen volt megelégedve, mert jogtalanságnak tartották, hogy birtokukat bevonták a társulat kötelékébe. Dr. Király Péter ügyvéd útján feliratot intéztek a miniszterhez Ungváry Andor és társai, amelyben a fentiekben kívül azt is elpanaszolták, hogy a társulat csatornáit és egyéb műveit elhanyagolja és azok rossz állapotban vannak, továbbá, hogy nem hívják meg őket a közgyűlésekre és így jogukat nem gyakorolhatják. Mindezen sérelmek orvoslása végett arra kéri a minisztert, hogy küldjön egy miniszteri megbízottat, a ki a helyzetet tanulmányozza és nekik orvoslást nyújt a sérelmekkel szemben. Tegnap érkezett le a polgármesterhez a miniszter válasza, amelyben a kérelmet nem találta teljesíthetőnek, mert a társulat árterébe való bevonásuk a törvényben előírt eljárás során letárgyalt és jogerős ártérfelesztési műveleten alapszik és ha abban megnyugvást nem találhatnak, csakis a törvény rendes útján kereshetnek orvoslást. Az állítás, — ugyancsak a leirat, — hogy a csatornákat és egyéb műveket elhanyagolják, a társulat meléi rendelt miniszteri megbízott jelentése szerint: nem felel meg a valóságnak. A debreczeni gazdák kívánsága tehát nem teljesül, ha csak magok között nem sikerül valami modus vivendit találni a bajok orvoslására.

* **A város alapítványai.** Két katonai alapítvány üresedett meg ez évben: egy a ludovikában, egy pedig a nagyváradi honvéd hadapród iskolában. A városnál a napokban már lezárják a pályázatokat a két alapítványi helyre. A Ludovika akadémiára 8 gimnáziumot végzett ifjak, a váradi hadapródiskolai helyre pedig 4 középiskolát végzett fiúk pályázhatnak. Az utóbbira már akadt két pályázó, az előbbire azonban még nem. Még azt jegyezzük meg, hogy nemcsak debreczeniek pályázhatnak az alapítványi helyekre.

* **Imre, meg a 80 forint.** Deák Imrét a színház környékén csak Imrének szólítják. Ő az a dicső halandó, aki a színész uraknak és a színésznő nagyságának a szerepeket kézbesíti és aláírta velök azt a nagy könyvet, amit a hóna alatt hord egész napon. Deák Imre azonban mulatós ifju ember, aki nem igen törődik azzal, hogy a magáét, vagy a másét költi el. Komjáthy János rábizott tegnap este 160 koronát, hogy adja fel a postán.

A postával azonban megkésztet Deák Imre és így Komjáthy megbizta, hogy reggel adja fel táviratilag. Deák Imrének azonban égette a zsebét a pénz és elment mulatni. Ugy elmulatott aztán, hogy reggelre pénz helyett csak marmor volt körötte. Jóraivaló, becsületes, de szegény asszony az anyja, aki a rokonság útján előteremtett valahogyan 67 forintot, de többet nem tudott megtéríteni belőle. Így történt aztán, hogy Komjáthy feljelentette Deák Imrét a rendőrségnél, mert már több ízben követett el ehhez hasonló dolgokat. Ma már más kézbesíti a szerepeket a színészeknek a megtévedt Imre helyett.

* **Adomány az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek.** Debreczen város polgármesteri hivatala a székelyek érdekében megindított akciójára ujonnan ismét 35 kor. 44 fillért továbbított az Erdélyi Kárpát-Egyesület címére Kolozsvárra. Az elküldött összeget Széchenyi István, Smilovics Mihály tanítók és Löw József hírlapíró gyűjtötték. Ezenkívül a Dóczy leánynevelő intézet növendékei is küldöttek az EKE címére mintegy 10 kor. 78 fillért. Amikor az adományokat e helyütt nyugtázzuk, a sanyargó székely nép nevében mondunk köszönetet az adakozóknak.

* **Elvesztett nyakkendő, középen** 1 gyönggyel, s körülötte briliántokkal. A szíves megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt Kostya János ékszerészhez juttatja.

* **Iparos ifjak felolvasó estélye.** Az iparos ifjusági önképző egyesület mint már jeleztük, folyó hó 11-én vasárnap délután 5 órakor tartja az „Iparos Otthon” dísztermében ez idényben utolsó felolvasását, melyre az érdeklődő közönség figyelmét felhívjuk. A műsor a következő: 1. „Elhangzott az estharang.” Előadja az egyesületi dalárda. 2. Komoly szavaltat. Vértesi Gyula egyleti tagtól. 3. Népdalok, cimbalmon előadja: Lókodi Mariska kisaszszony. 4. Vig monolog, előadja: Kaliczky Ernő egyleti tag. 5. Délafrikai képek, szabad előadás vetített képekkel, tartja: Szojka Gyula keresk. akad. tanár ur. 6. „Zene egyveleg” operettekől, előadják: Pásztor Gyula, Németh Dániel, Hora Ferencz, Bogdán Zoltán és Hora Károly urak. Belépti-díj: Felnőtteknek 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér. Pártoló, tagsági és idény jegyek érvényesek.

* **A budapesti kartészeti kiállítás,** mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl és vetekedik bármely világiállításal. Ezen siker orozslánrésze Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő, akinek kiállítása oly szép és fenséges, hogy e cég tulajdonosa nem győzi fogadni az az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos ovációszámbe mennek. A megnyitás napján József főherczeg személyesen gratulált Mauthner Ödönnek és bemutatatta Klotild főherczegnőnek. Kedden ő felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek. E világ-hírű cég, mely eddig 22 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezuttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki cégeknek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye

URAK!

leml. — Nagy kényelmünkre szolgál

Minden idényre a legdivatosabb **gyapjuszöveteket**

posztó és gyapjuszövetek divatárú üzletében (Kossuth-utca Dörre cukrász mellett) szerezhetjük be. Ezen cég tapasztalt szoliditása és a kiszolgált áruk szakszerű megválasztása folytán figyelmünket megér-

tel. — Nagy kényelmünkre szolgál az is, hogy az árak minden darab kelmén mindenki által érthető számokkal vannak megjegyezve.

a legnagyobb választékban

WEISZ ADOLF

érdekében. Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparcserékben és az előtte levő területen. — Olyan gazdag babérdótot, pálmálgertet és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cinerariát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után előadásra kerülnek. 800 szegfűt, 175 változatban stb. stb. — Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „tudtuk hogy Mauthner nagy, de hogy ilyen is tud nyújtani, az már igazán páratlan!” A zsüri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését és megbizta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levében mondjon köszönetet Mauthnernek, amiért a kiállítást oly magas színvonalra emelte.

* **Elveszett.** Május 5-én este a körmenet alkalmával egy női mellű oxidált ezüsthől elveszett. Kérem a becsületes megtalálót, aki illő jutalomban részesül, adja át Teleky-utca 79. sz. a.

* **A tegnapi halottak.** Debreczen város területén a tegnapi napon a következő halálesetek fordultak elő: Péter Pál 47 éves vendéglős, Degenfeld-tér 8. Bartha Gyula 13 hónapos csecsemő, Késes-u. 18. László Zsuzsanna 80 éves napszámosné, közkórház. Özv. Kovács Mihályné 78 éves, Homokkert II. jár. 169. Diószegi Ferencz 5 éves gyermek, Gyöngyvirág-u. 15. Székely István 4 éves gyermek, Kigyó-u. 45. Kisfalussy Józsefné 25 éves, Bethlen-u. 72. Kovács Mária 23 éves dohánygyári munkásné, Kigyó-u. 24.

* **Középiszkolai torna-ingek,** sapkák és övek legnagyobb választékban kaphatók *Fekete Jakab* uri divat és kalap üzletében Fötér, kistemplom mellett.

* **Csirkefogók a tanyán.** A csirkepecsenye felséges eludel, kivált ha szép piros ropogásra sütik ki. Az izletes pecsenye után, mint mondani szokás, megnyalja az ember mind a tiz ujját. Ilyen finom lukulusi lakomára számított bizonyára az is, aki Nagy Mihály uram ondódi tanyájáról ellopta az egész baromfi állományt. Célját könnyen elérheti, ha a rendőrség, mint hivatalos vendég még idejében meg nem jelenik a dus vacsorán.

* **Vegy tisztázza „Kaiser-Borax”.** Ezen új vegyszerrel, egy oly nagyhatású segéd eszköz nyújtatja a hölgyvilágnak, mely egy a test-, bőr- és egészség ápolása tekintetében, mint a háztartásban csakhamar nélkülözhetetlenné válnak. Kiváló előnyei: olcsósága, egyszerű használati módja és kitűnő hatása. A Kaiser-Borax mint arczszépítő szer is nagyon becses; naponkénti Boraxmosás a bőrnek üdeséget, frissiséget kölcsönöz és eltávolít minden bőrtisztálanságot; Hygienicus tekintetben a Kaiser-Borax kitűnő szolgálatot tesz a sebek kezelésénél, meleg fürdőknel, hideg testmosásoknál, száj, fog és haj ápolásnál, s biztos szerként alkalmaztatik lábizzadás ellen és fertőtlenítésnél általában. Határtalan azonban az alkalmazhatása a háztartásban mint tisztító szernek; nélkülözhetetlen szer ezüstnemű és ércz áru, tükör- és ablak üveg, fényezett és lackirozott butorok, ajtó- és ablakok, kályha, padló, linoleum-szőnyeg, üveg- és porcellán edény, szőnyeg és ruhakeműek, szóval mindenféle konyhai és háztartási eszközök tisztításánál. — Ezen tisztító, fehéritő és fertőtlenítő tulajdonságánál fogva e szer mint a legtökéletesebb mosó eszköz érdemel dicséretet; hihetetlenül kényelmesebb és előnyösebb ennek a használata minden más mosás és tisztítási módnál s így a Kaiser-Borax minden más tisztító szer felett áll. Valóban még csak megközelítőleg sem nyújt semmiféle más oly megbecsülhetetlen előnyöket a gazdasszonynak, mint a

Kaiser-Borax, mely csaknem minden drogeriában, gyarmat- és anyagkereskedésben kapható. Vétel esetén mindig piros cartonba csomagolt, valódi Kaiser-Boraxot kérjünk s ne elégedjünk meg szabadon, csomagolatlan állapotban kiszolgált áruval, mert az nem valódi. A Kaiser-Borax a Mack Henrik Ulmi cégnek a különlegessége és Ausztria Magyarországon a Voith Gottlieb bécsi III/2.) cég által hozatik forgalomba. A Kaiser-Borax sohasem árusítatik el szabadon kimérve, hanem csak 15, 30 és 75 filléres piros dobozokban, hófehér por alakjában, mindig egyforma, kitűnő minőségben. — Minden csomag Kaiser-Boraxhoz egy kis kanál és részletes használati utasítás van mellékelve, mely a Kaiser-Boraxnak sokoldalú használhatóságát részleteesen ismerteti.

* **Kepes Géza emléke.** A debreczeni izraelita jótékony nőegylet egykori titkáranak, Kepes Gézának emlékezetére alapítványt tett. Az elhunyt iránti kegyelet ilyen megnyilatkozása különösen jó hatással volt Kepes Géza szüleire. Az öreg Kepes bent járt szerkesztőségünkben s azzal a kéressel fordult hozzánk, hogy tolmácsoljuk a nőegylet iránti érzet háláját és köszönetét a nyilvánosság előtt. A mélyen sujtott Kepes család köszönetét ez uton hozzuk az izr. nőegylet tudomására.

* **Hivatalos vendég.** Különös éjjeli látogató kellemetlenkedett az elmúlt éjjel a Deák Ferencz-utca 12. sz. háznál. Szücs Imre postatiszt lakásának konyhaablakán bemászott és szörnyű pusztítást vitt véghez az ott talált élelmi cikkek közt. — Mikor már jól bevacsorázott, egész kedélyesen hozzálátott a csemegézéshez, utóbb egy nagy karaj mézes kenyeret evett meg. Finnyás gyomra a kenyér héját nem vette be s így csak a kenyér bélét rágta ki, a többit ott hagyta. Az ugyanazon udvarban lakó lakatos mester már rosszabbul járt, mert nála a szobába hatolt be és több ruhadarabot vitt el. Az udvar lakói kíváncsian várják a rendőrség által megindított nyomozás eredményét.

* **Tettenért bécsi vigécz.** (Éjjeli expr. tud.) Benkő Samu budapesti harminczad-utcai kereskedő a napokban észrevette, amint a Fischer és Kurz bécsi cégnek utazója, egy Rosencerné nevű hölgy, megrendelés fölvétele végett több budapesti uriaszonyt keresett fel. Az ipartörvény tudvalevőleg szigorúan tiltja külföldi cégnek magáfeleknél látogatását. Benkő feljelentésére az V. kerületi előjáróság Rosencerné ellen megindította a kihágási eljárást s a tárgyalást Mezey előjáró ma délelőtt tartotta meg. Rosencerné tagadott természetesen, de ellene szólt az a körülmény, hogy minta kofferét özv. Deutsch Lajosné-nál, egy akadémia-utcai háztulajdonosnőnél megtalálták és lefoglalták. — Az előjáró Rosencerné egy napi elzárásra és 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Az indokolásban kimondották, hogy a büntetés azért nem lehetett szigorubb, mert a „tanu megbízhatlansága” folytán Rosencerné eljárását nem lehetett teljesen földeríteni.

* **Sürgős tudósítás!!** Van szerencsén igen tisztelt ügyfeleimet értesíteni, hogy debreczeni üzleti helyiségemet május hó elsejével Piacz-utca 58. szám (volt Corsó kávéház) alá helyeztem, hol üzlethelyiségemet a legnagyobb kényelemmel és dusan felszerelt raktárral rendeztem be. Kiváló tisztelettel Blum Sándor, udvari egyenruhászallító, az I-ső honvéd kerület tisztai egyenruházati egylet szerződött szállítója.

TAVIRATOK.

A szabadelvűek interpellálnak.

Budapest, május 9. A szabadelvű-párt részéről interpellációra készülnek a trónörökösnek a sajtóban történt megtámadásáért. Bécsben ugyanis azt hiszik, hogy Széll Kálmán inspirálta a kormánypárti sajtót támadásra. Most a párt Széllnek módot akar nyújtani az ügy tisztázására.

Utazó miniszterek.

Bécs, május 9. Gróf Goluchovszki külügyminiszter Budapestről visszatért Bécsbe. Báró Fejérváry Géza és gróf Széchenyi Gyula miniszterek szintén ideérkeztek.

Képviselőválasztás.

Budapest, máj. 9. Szepsin, Horánszky Nándor kerületében Sziklay Ede földbirtokost szabadelvűpárti programmal egyhangulag képviselővé választották.

Eltűnt özvegy.

Budapest, május 9. Kassáról táviratozzák, hogy özv. Dunkel Vilmosné, a parkett-gyár tulajdonosnője, előkelő asszony rejtélyes körülmények között eltűnt.

Széll a tudományos akadémia-ban.

Budapest, május 9. A magyar tudományos akadémia Széll Kálmán miniszterelnököt igazgatósági tagjává választotta.

A spanyol király nagykorúsítása.

Bécs, május 9. Károly István főherczeg a király képviselőjében Madridba utazott a spanyol király nagykorúsításához.

A hajóstrust.

London, május 9. A White Steare Company közli a hajóstrust alakítása tárgyában február 4-én létrejött megegyezés szövegét. — A szerződő felek: a White Steare Dominion American and Atlanti vonal és J. P. Morgan és társa. — A megegyezés célja a nevezett cégek tulajdonának és üzleteinek december 31 ike előtt való megszerzése egy amerikai társaság által, amely a vevők igazgatása alatt 120 millió dillányi tőkével fog megalakulni. Ebből a tőkéből 60 millió dollár 6 százalékos törzsrésztvények és 10 százalékos közönséges részv. alakjában bocsátanak ki. Azonfelül öt év múlva 50 millió dollár értékű, 105-ös árfolyamon visszafizetendő kötvényt bocsátanak ki.

Egy tűzhányó pusztítása.

New-York, május 9. A Roddand-gőzös, a mely 7-én St.-Lucziából Martiniqueba ment, délután visszajött azzal a jeientéssel, hogy St.-Pierret teljesen elpusztította a tűzhányó és a lakosság legnagyobb része odaveszett. A kikötőben lévő hajók mind elpusztultak. A

Halmágyi Sámuel

női felöltők legnagyobb óriási nagy választékban: áruházába megérkeztek napernyők, blouzok, övek, nyakdiszkek és rendkívüli olcsó árak mellett lesznek elárusítva.

Roraina gözösnak állítólag egész legénysége odaveszett. A Roddam is egészen roncs. A kapitány súlyos égési sebeket kapott. A legénységből 17 ember életét veszítette.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Téglási dohánycsempészek.**
Antal Kiss Kálmán és Nagy Kiss Pál a múlt esztendő telén Bleyer Mór téglási földbirtokos dohánypajtájából nagyobb mennyiségű dohányt emeltek el. A lopott portékát potom áron eladták Ölveti Sándornak, a ki azt viszont elvesztegette. Antal Kiss és Nagy Kiss Pál lopás miatt, Ölveti pedig orgazdaság miatt kerültek a debreczeni királyi törvényszék elé, amely Oláh Miklós dr. elnöklésével ma ítélkezett felettük. A törvényszék Antal Kiss Kálmánt 6 havi fogházra, Nagy Kisst 8 napra, Ölveti Sándort pedig mint orgazdát 1 havi börtönre ítélte. Vádlottak felebbezték.

§ **A pénztáros tévedése.**
(Távirat.) Wiesenberger Lajos tőzsdagaloppán egy ezer koronás csekket ment beváltani a Hazai Bankba. A pénztáros, Gergye Sándor igen el volt foglalva s tévedésből 2000 koronát fizetett ki aranyban. Elősegítette a tévedést az is, hogy ugyanekkor egy 2000 koronás csekk is feküdt előtte beváltás végett s biztosan emlékezett arra, hogy ezt a summát adta Weisenbergnek. Megmaradt e hitében akkor is, a mikor megtudta, hogy Weisenberger a küldőjének, Gyenes Lajos gabonakereskedőnek csak ezer koronát adott át. Az ügy a büntető-járási bíróság elé került, a hol ma tárgyalta azt Bezeredy bíró. Miután a tanuk vallomásaival bebizonyult a jogtalan elsajátítás vádja, a bíró Weisenbergert három havi fogházra ítélte. Az elítélt, a ki mindvégig az ártatlanságát hangoztatta, felebbezett.

Ferenzy kontra Kaszás.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, május 9.

Elkeseredettebb harcz aligha folyt még két ember között, mint a milyen Ferenczy Elek a balmaz-ujvárosi járás nyugalmazott főszolgabírója és Kaszás József volt balmaz-ujvárosi jegyző között esztendőnk óta tart. Elkeseredett szenvedelmes harcz ez, amelynek egyes fázisaival foglalkozott már a járásbíró, a megye fegyelmi bírósága és tegnap a debreczeni királyi törvényszék.

Kaszás József a személyi harczot a bíróság peres aktáiba kiélezve vitte be. Feljelentéseket adott be Ferenczy Elek ellen, melyben a nyugalmazott főszolgabíró sulyos vádakkal illette. Azt állította például beadványaiban, hogy Farkas Ábrahám téglási italmérő újabb italmérési engedély kieszközöléséért hízott dísznót adott Ferenczynek, hogy Hegyi József gőzmalomtulajdonost megszarolta, hogy Kovács Károly irnokot és Pocsik Sándor hivatalozgát csendőri kerpatalommal kergette ki hivatali helyiségük-ből. Egész seregét emelte ezenkívül Ferenczy ellen a válogatottnál-válogatottabb vádlóknak. A debreczeni királyi ügyészség mindeme vádakat megvizsgálván, azokat bünygyi eljárás alapjául nem fogadta el s beszüntető határozatot hozott Ferenczy ellen az egész vonalon.

Ennek alapján azután Ferenczy főszolgabíró hamis vád miatt bünygyi feljelentést tett Kaszás József ellen, melyet tegnap vett tárgyalás alá a törvényszék. Elnök volt Szeőke István dr., szavazó bírák Budaházy Ödön és Jákó Sándor. Jegyző Deák Ferencz törvényszéki jegyző. A vádhatóságot Bálint Zsigmond királyi ügyész képviselte, a védelmet Ozory István dr. ügyvéd és jogakadémiai tanár látta el.

Réggel 9 órakor vette kezdetét a tárgyalás s a délelőttöt a sértett és vádlott kihallgatása vette igénybe.

Délután a tanukat hallgatták ki. Több mint 20 tanu volt az érdekes ügyben beidéztve. A tanuvallomások jórésze Ferenczy mellett szólt. Ellene jórészt azok vallottak, akikkel a főszolgabíró most is személyes harczban áll.

A bizonyítási eljárás este hat órakor ért véget, hat órától fél nyolczig Szeőke elnök az ügy óriási halmaz aktáit ismertette. Ennek befejezése után Bálint alügyész indítványozta, hogy a bizonyítási eljárás kiegészítése végett Szathmári József, Szegedi János, Kardos Samu dr., Nagy Lajos és Nagy János tanuk megidézését indítványozta.

A törvényszék a bizonyítás kiegészítésének helyt adott, elrendelte a felsorolt tanuk megidézését s az újabb tárgyalás határidejét 30 napon belől fogja kitűzni.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Gróf és hentes-leány.**
(Éjjeli express tudósítás) Gróf Berchtold Ottó, moldatheini nagybirtokos, az urak házának tagja, beleszeretett Sucschera odaváló hentesmesternek Katicza nevű leányába. Rengeteg akadály leküzdése után, végre oltárhoz vezette a szép hentes-leányt, a kiről úgy hirlík, hogy szépségének hét vármegyében nincs párja.

× **Pofozkodás a marhavásáron.**
(Éjjeli express tudósítás.) Kinos jelenet folyt le a napokban a budapesti marhavásáron. Sonnenschein bórkereskedő javában alkudozott az egyik mészáros mesterrel, a mikor mögéje került Haasz nevű konkurrensa, a kivel régóta hadilában áll s arculütötte. Sonnenschein az ütésre megfordult s ha a vásárörök idejekorán közbe nem lépnek, véresre veri támadóját. A kinos ügyben a büntetőjárási bíróság fog ítélkezni.

INGATLANOK FORGALMA.

Erdős János és neje Kiss Juliánna, veszik a debreczeni 4480. sz. tjkvben 3669/a.—1/2. hrsza. foglalt majorsági 459 négyszögöl földet Bekecs Istvántól 914 koronáért.

Kaszás Sándor és neje Faragó Eszter veszik a debreczeni 4480. sz. tjkvben 3669/a.—1/1. hrsza. foglalt 312 négyszögöl majorsági földet Bekecs Istvántól 624 koronáért.

Monoki Mátyás veszi a debreczeni 4480. sz. tjkvben 3669/a.—1/3. hrsza. foglalt 304 négyszögöl majorsági földet Bekecs Istvántól 912 koronáért.

Szalkay Ferencz és neje Ilosvay Juliánna veszik a debreczeni 4480. sz. tjkvben 3669/a.—i/b. hrsz. a. foglalt 204 négyszögöl majorsági földet Bekecs Istvántól 912 koronáért.

Komjáthy Z. Teréz és Komjáthy János búcsúfelléptével:
A makrancos hölgy

Vigjáték 5 felvonásban.

Fogorvosi műterem áthelyezés.

Fogorvosi műtermemet Kossuth-utca 26. szám alá (Kardos-ház) helyeztem át, fogadok: délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Minden szardán délután 4—5 óráig **szegénysorsu fogbetegeknek ingyen rendelek.**

Dr. Winkler Jenő
egyetemes orvostudor,
fogorvos.

Goldstein Mór
bankirodáját áthelyezte
a József kir. herczeg-u. 10.
számu házba.

Uj bormérés!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a (volt Kis-Várad) jelenleg

Hunyadi-utca I. sz. a.

Timártársulat házában
az Európa épülettel szemben levő

vendéglőt és szállodát

bérbe vettem s azt a szőlőfürthöz ezimezve a

mai napon megnyitottam

Boraimat kizárólag a Debreczeni szőlő és bortermelő szövetség pinceszéből szereztvén be, azokat mindig a maga természetességében bocsájtom igen tisztelt vendégeim rendelkezésére.

Midőn ígérem, hogy főtörekvésem mindig az lesz, hogy igen tisztelt vendégeim bizalmát, tisztán kezelt boraim és pontos kiszolgálát által kiérdemeljem, nagybecsű pártfogását kérve vagyok
tisztelettel

Öhm Emil.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, baptist, zephir es mindenféle mosóruha-kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda
ezégnél Debreczen, Kistemplom-bazár

KÉKKŐ ÉS RAFFIA

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Naponta friss pörkölt és darált kávé a legolcsóbb árban.

Nagyobb vételeink folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy fenti cikkeknek kitűnő minősége mellett következő olcsó árban bocsátjuk a t. sz. közönségnek rendelkezésére, és pedig:

Legjobb minőségű I. kékkő 1 kiló (30 kr) 60 fill.
 " " I. raffiaháncs hosszú l . . . (44 ") 88 "
 " " szőlőzsinag jutafonál l . . (44 ") 88 "

Továbbá ajánljuk dusan felszerelt

fűszer- és gyarmataruinkat — legolcsóbb napi árak mellett — Különösen a kicsinybeni árusításunknál főszólyt fektetve a legszolidabb kiszolgáltatásra a nagybani olcsó árak élvezete mellett. Beesős pártfogásába ajánlván, vagyunk tisztelettel:

Rosenthál Dániel és Fiai

fűszer- és lisztnagykereskedők,
 Dégenfeld-tér, Kenyérpiacz-sarok.

Saját őrlésű kenyérlisztiek Naponta friss élesztő.

HÁZI URÁK

figyelmébe.

Van szerencsém a T. házi urakat, értesíteni, hogy f. évi május hó 1-én Homokkert-utca 107. sz. saját házámba költöztem.

Alulírott elvállalok

új cserép és pala-fedéseket

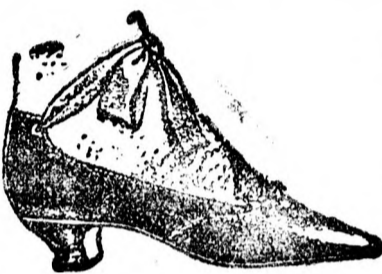
és kátrányozásokat, javításokat, évi jó karban tartást, papir-lemez fedéseket és kátrányozásokat.

Minden e szakmába vágó munkákért egy évi jótállást vállalok.

E szakmát már 9 éve önállóan gyakorlom, ennél togya szép és jó munkáért kezeskedem, olcsó árak mellett

Kérem a T. háziurak beesős pártfogását. Kiváló tisztelettel:

Kompanek József.

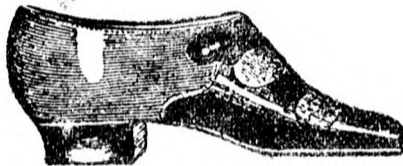

Czipőraktár

Batthyányi- és Kossuth-utca sarok.

Ajánlom a n. é közönségnek dusan felszerelt férfi- női- és gyermek czipő raktáramat, ugyszintén merték utáni megrendelést bel- és

külföldi anyagomból a legújabb divat szerint, rövid és pontos idő alatt készítek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig igen könnyű czipőket. Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az alatt felsorolt árukat raktáram túltömöttsége miatt a mai naptól

meglepő olcsó áron árusítom,

és pedig: Női ruhaszövetek, zeffirek, kartonok, batistok, vásznak, kanavászok, női-, férfi- és gyermek fehérneműek, fiu- és leányruhácskák, mindennemű kötények,

blousok és napernyők

feltűnő olcsó árakon. Továbbá szőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok — mivel ezek végkép kihagyatnak — minden elfogadható áron.

Ezen nem mindég kínálkozó alkalmat szives figyelmébe ajánlván vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS ALFÖLDI-TAKARÉK-PÉNZTÁR ÉPÜLET.

Geréby Fülöp utódai cég

DEBRECZENBEN.

ajánl mindenféle friss töltésű bel- és külföldi

ásványvizeket és forrástermékeket

a legjutányosabb árban.

Hazai hírneves ásványvizeinkből különösen ajánlhatók a Borszéki, Bikszádi, Margit, Mohai-Agnes, Parádi és Szolyvai források.

Kizárólagos főraktára a legkitűnőbbnek ismert

Vásártelki Moorföldnek.

Valamint folyton friss minőségben kapható

Karlsbadi, Franzensbadi, Darkau és Halleini forrás só.

Legjobb minőségű szobapadló-lakkok

Wischin és Nejedly-féle **bernstein-lakk**, Weyrauch-féle **szesz-lakk**, világhírű, pillanat alatt száradó Lechler-féle **Linoleum lakk olcsó árakon** kapható:

DEUTSCH LAJOS

(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)
 Piacz-utca 38. szám.

Leszállított szabott árak mellett beszerezhető.

Szintartó Cretton, Batist, és Zephirek, czérna mosó nadrág szövetek Creász Fonal és pamutvásznak nagy választékban.

Jánossy József és Társánál

előbb Vágó Andor.
 Debreczen, főtér, Nagytőzsde mellett.

Hol a jó és olcsó? FAZEKASKÁLMÁNNÁL

Hatvan-u. 4. sz. (Koszorus-ház.)

hol mindennemű földfesték és saját őrlésű olajfesték pillanat alatt száradó szobapadló lakkok, firnisz, kátrány és kátránylemez s minden e szakmába vágó cikket olcsóbban mint bárhol a n. é közönség rendelkezésére áll.

Kiadó lakás.

Piacz-u. 9. számu házban

egy minden kényelemmel ellátott

utcai emeleti uri lakás

f. évi **augusztus 1-től**, esetleg korábban is

bérbe kiadó.

Értekezhetni: CSANAK JÓZSEFNÉL.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beletűzött.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó Timár-utcai 7. sz. ház, jutányos árban. Értekezhetni lehet Vigkedvő-Mihály-utca 52.

Jó családból való fiú üzletbe fölvetetik. Czim a kiadóban.

Legalkalmasabb ajándék egy fényképező kamra. Hasznos időtöltés. Kellemszórakozás. Vételnei ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni Komáromi Józsefnél. Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért. Deutsch Lajos Piacz-utca 38.

Eladó vagy kiadó bérház.

A Halvan-utca 53-dik sorszám alatti ház, mely tartalmaz két utcái és három udvari lakást, 40 lóra való istállót és melléképítményeket, igen előnyös feltételek mellett eladó, esetleg május 1 től kezdve 3 vagy 6 évre kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Bethlen-utca 10. sz. a. naponként d. e. 9. vagy d. u. 2 órakor.

9-és fel nyilas tanya föld eladó a Szepesen. Értekezhetni Battyáni u. 10. szám.

Haszonbérbe keresek 400-500 holdig levő földet. Értekezhetni: Battyáni u. 10.

A Fötéren üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Borsy czukrázdájában.

Szintartó legjobb kötött harisnyák feltűnő olcsó árban beszerezhető MARTON GYULA üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett. Harisnyá fejleléseket elvállal.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vizü vizvezeték és gázbevezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Szalon berendezés egészen új, hely szüke miatt eladó. Csapókert, fiúskola.

Uradalmi Tea-vaj mindennap friss érkezés kilója 1.20 frt. kapható. Czegléd és Polgárnál.

Egy jó családból való leány, ki a kereskedelmi iskolát elvégezte. Irodai alkalmazásra kerestetik. Czim a kiadóban.

Butor Teljesen új diófa ebédlő, hálószoba és egy fényezett szoba-berendezés jutányosan eladó. Megtekinthető folyó hó 14. és 15-én Hatvan-utca, Bignióház földszint.

Ügyes keresztény fiatal ember fűszerkereskedésbe mint segéd ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Nyolczezer korona óvadékkal pénztárnoki, vagy könyvvezetői állást keres mérlegképes könyvelő. Czim a kiadóban.

Irodai foglalkozást keres egy jó írással bíró fiatal ember. Czim a kiadóban.

„Vidéki urnak” levele van a kívánt helyen.

Árverési hirdetmény.

Közadós Droppa és Taróczky-czég csődtömegéhez beharozott követelésekből be nem folyt 20,973 K. 58 fillt tevő követelés f. 1902. évi május hó 12-én délelőtt 11 órakor Bódogh Zsigmond kir. végrehajtó közbejöttével a kir. törvényszék árverési termében, a legtöbbit ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen eladatik. A csődtömeg a követelések fennállásáért, valódiságáért, behajthatóságáért felelősséget nem vállal. A követelések jegyzéke s a részletes feltételek alulírott tömeggondnoknál (IV. József kir.-herczeg-u. 6. sz.) megtekinthetők.

Dr. Bacsó Dezső, ügyvéd.

Turul permetező,

a jelenkor legjobb peronospora permetezője javított alakban, 1902. modell. — Fényesen kiálotta a próbát.

Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel, egy perc alatt kivehető szélkazánal, könnyű, jó és biztos munka. Kapható:

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében,

KOSSUTH-UTCA.

Moly, kár ellen biztosító és megelőző intézet

VÉGH GYULA

sztúdiómester,

Debreczen, Gróf Dégenfeld (Rózsa) tér 3. sz. Szikszai-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni elsőrangú szücs-műhelyem berendezésére, ahol elvállalok minnenféle téli ruhák nyári gondozását, u. m. utazó bundák, lábvedők, koci takarók, szőnyegek, női-és férfi-felöltők stb. a legnagyobb felügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pontos és szoliditásáról méltóztassék meggyőződni.

A nyaralásra beadott ruhák tűz ellen biztosított helyen tartatnak.

Levelező-lapok czimemre küldése után házhoz is elküldök.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 ftnyi bevásárlásnál franco küldök. Bonyu-bőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280. Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350. . . keztüszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430. Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650. Sevró lakk keztüszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370. Lasting cugos selyem cuggal . . . 240. Bonyu bőrből s. ma. vagy betétes lábbeli . . . 240. Karlsbadi tükör bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450. Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600. Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550. Sarga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450. Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löv Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok női divatszövetekben Bluz selymekben, Tenis, Chiné és De laene szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai czégnél, Debreczen, Rózsater.

Nagyerdei fürdő és vizgyógyintézet

DEBRECZENBEN.

Specialis ásványfürdők. Hidegvizgyógyintézet.

A nagyerdei fürdőtelepen létesített és a modern orvostudomány legújabb eszközeivel felszerelt vizgyógyintézet f. hó 12-től kezdve a t. közönség rendelkezésére áll.

A vizgyógyintézetben állandó orvosi felügyelet és úgy a női mint a férfi osztályon ügyes, gyakorlott személyzet van alkalmazásban. Orvosi rendelés a telepen d. e. 7-8. és 10-11-ig, d. u. 5-6 ig.

A fürdő-gyógyimód naponta kétszer eszközölhető, és pedig:

Férflak részére: 1/2 6-9-ig; d. u. 1/2 5-8-ig. Nők " 1/2 9-12-ig; " 1-1/2 5-ig.

Legújabb vizgyógyimódk, massage, bepakolás, villanyozás stb.

Egy heti fürdőcura ára 6 frt. A telepen állandóan kaphatók: mór-, vasláp-, vas-, jódfenyő-, sós és kénes iszapfürdők a legkülömbfélébb betegségek ellen.

Az ujonnan berendezett és átalakított gőzfürdő nyitva nők részére: hétfőn, szerdán, pénteken. — Férflaknak: a többi napokon. Intányos árak és bérletrendszer. Telefon 50.

Kitünő borok

Vadász Emil ur termelése.

Asztali fehér 1 liter 26 kr.

Kadarka 1 " 28 kr.

Mustos fehér 1 " 32 kr.

Rizling 1 " 32 kr.

Kapható:

VÁRAY JÓZSEF

kereskedésében Debreczen, városi bérház, Piacz- és Simonffy-utca sarkán.